

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2022

Marking Scheme

Lithuanian

Ordinary Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

In reading the marking scheme the following points should be noted:

- In all sections of the examination the answers given on the marking scheme should not be considered as the only possible answers that may be accepted. Alternative expressions, phrases and words which convey a similar meaning to those on the published marking scheme are also acceptable.
- The detail required in any answer is determined by the context and the manner in which the question is asked, and by the number of marks assigned to the answer in the examination paper. Requirements and mark allocations may, therefore, vary from year to year.
- Words, expressions or phrases must be correctly used in context and not contradicted, and where there is evidence of incorrect use or contradiction, the marks may not be awarded.
- As a general rule, if in doubt about the validity of any answer, examiners must consult their advising examiner before awarding marks.

Annotations used in the marking

Not all responses are annotated

Annotation	Meaning
✓	Correct
_____	Language/Grammar error(s)
~~~~~	Unclear
MMS	Modified marking scheme applied
^	Omission
–	Question has not been answered

Accept any formulation which communicates the information sought

Answers given in the wrong language e.g. answers in Irish/English when Lithuanian is required or answers in Lithuanian when Irish/English is required – award 50% of the marks

SECTION A: Reading Comprehension (80 marks)

Answer Reading Comprehension 1 or 2

40 marks

Answer Reading Comprehension 3

40 marks

Reading Comprehension 1 / Pirma užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (g) lietuviškai.

(a) Kur dirbo pasakotojas? (1 dalis)

2 marks

- Fabrike

(b) Kur apsigyveno pasakotojas? (1 dalis)

2 marks

- Niujorke

(c) Ką Jonas veikia Niujorke (Brukline)? Parašykite **du** dalykus. (2 dalis)

(2 × 3 marks)

One of:

- Ieško darbo
- Ieško buto
- Ieško skelbimų
- Vaikščioja po miestą
- Dirba
- Žiūrėjo į šaligatvius/į šiukšles/į šviesas

If answer is from 1st or 3rd parts of the text: **2 marks**

- Ėjo į metro
- Dairėsi į Empire State Building
- Apsistojo pas Algį
- Negali atsisėst ir rašyti
- Vis laksto
- Eina į parodą
- Persikelia į naują butą

(d) Jonas Mekas Niujorke mato daug kontrastų. Parašykite **vieną** kontrastą. (2 dalis)

5 marks

One of:

- Šalia automobilių eina tūkstančiai pėsčių.
- Šalia dangoraižių prisiglaudę triaukščiai namukai, kioskai.
- Šalia madingai apsirengusių sėdi fabrikų darbininkai.
- Šaligatviuose suverstos šiukšlių krūvos, o miestas mirga reklamų šviesose.

(e) Kodėl pasakotojas nekeitė savo darbo? (3 dalis)

5 marks

One of:

- Darbas monotoniškas
- Susižeidžia pirštus
- Reikia daryti vis tą patį

(f) Parašykite **vieną** kūno dalį minimą tekste. (3 dalis)

5 marks

- Galva
- Pirštai
- Nykštys
- Rankos

(g) Apie kokią šventę kalba Jonas Mekas? (3 dalis)

5 marks

- Kalėdos

(h) Match the words from the text with their definitions. Indicate your answer in all cases by inserting the letters which correspond to the numbers in the boxes below.

(5 × 1 mark)

1. Rūkas	A. įdėmiai žiūrėdami
2. stebuklas	B. gamtos reiškiny
3. įbedę akis	C. neįtikėtinas atsitikimas
4. nieko nepešę	D. pavargę
5. sunkiom kojom	E. neradę, ko ieškojo

1.	2.	3.	4.	5.
B	C	A	E	D

Answer question (i) in English.

(i) The narrator is fascinated with what he sees in New York. Do you agree? Give reasons for your answer.

5 marks

Candidates may choose to agree or disagree using the following points.

Any of:

Agree:

- He chooses New York over Chicago
- He's mesmerised by buildings (Statue of Liberty, Empire State Building)
- Times Square is full of lights, restaurants, cinemas, shops.
- A lot of contrasts
- Modern Art Museum (exhibition of Van Gogh)

Disagree:

- It's not a miracle – everything is as expected
- A lot of rubbish
- The grass is burnt
- Difficult to find job
- Difficult to find a place to live
- Long walking distances

Reading Comprehension 2 / Antra užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (h) lietuviškai.

(a) Ką autorius vadina „antra religija“ Lietuvoje? (1 dalis) 2 marks

- Krepšinį

(b) Pažymėkite teisingą atsakymą. Arūnas yra (1 dalis) 2 marks

- Vyskupas

(c) Kur Arūnas žaisdavo krepšinį? (1 dalis) 5 marks

- Mokykloje

(d) Kaip krepšinis atsiskleidžia aikštelėje? (2 dalis) 5 marks

One of:

- Taktiniais sprendimais
- Komandiniu žaidimu
- Kūrybingumu
- Intuicija
- Taiklumu
- Greičiu
- Ištvėrme
- Drąsa
- Ryžtu
- Kovingumu

(e) Kokias krepšinininkų savybes Arūnas vertina? Paminėkite **dvi** savybes. (2 dalis) (2 × 3 marks)

Any two of:

- Gebėjimas žaisti komandoje
- Galvojimas apie bendrą rezultatą
- Gebėjimas kovoti iki galo
- Gebėjimas nenuleisti rankų
- Pagarba varžovams
- Pagarba komandos nariams

(f) Kas yra „papildomas žaidėjas“? (2 dalis) 5 marks

- Žiūrovai

(g) Raskite žodį priešingą žodžiui „pakilimas“. (3 dalis) 5 marks

- Nuosmukis

(h) Ką reiškia žodis „sirgalius“? **(3 dalis)**

5 marks

- Sporto fanas
- Ligonis

Answer question **(i)** in **English**.

(i) According to the text, what can we learn from losing?

5 marks

One of:

- losing is not the end of the world
- the opposing team also wants to win
- to be happy for others
- people are not robots
- people perform better on some days and worse on others
- there are ups and downs
- support your team without insulting opponents

Reading Comprehension 3 / Trečia užduotis

Atsakykite į klausimus nuo (a) iki (g) lietuviškai.

(a) Kur stovėjo Gabė, kai durys trenkėsi į ją? (1 dalis) 5 marks

- Prie klasės durų

(b) Durimis Gabeį trenkė Benas. Ar šis teiginys teisingas, ar ne? Pažymėkite teisingą atsakymą. (1 dalis) 5 marks

- Teisingas

(c) Radvilė rūpinasi Gabe. Ką ji daro? Duokite du pavyzdžius. (2 dalis) 2 x 5 marks

Any two of:

- Atbėga/priebėga prie Gabės
- Nustumia Beną
- Sugėdina Beną
- Apžiūri nosį
- Paklausia ar skauda
- Paklausia ar nelūžo
- Valo rankas į suknelę

(d) Kur atsisėdo Gabė? (2 dalis) 5 marks

- Į fotelį

(e) Indicate whether the following statements are **true** or **false**.

Put a tick (✓) in the appropriate boxes.

5 x 1 mark

Teiginiai	Teisingas	Neteisingas
i. Gabija nervinasi, nes tai pirmas jos susitikimas su klasiokais. (1 dalis)	✓	
ii. Gabeį iš nosies bėga kraujas, nes ją užgavo Benas. (1 dalis)	✓	
iii. Gabės klasės draugai yra menininkai. (1 dalis)	✓	
iv. Radvilė yra sena Gabės draugė. (2 dalis)		✓
v. Radvilė apsirengusi gražia suknele. (2 dalis)	✓	

- (f) Match the beginnings and the endings to make statements about the text.
Indicate your answer in all cases by inserting the letters which correspond to the numbers in the boxes below. **(5 × 2 marks)**

The beginnings	The endings
1. Gabė stovėjo už klasės durų ...	A. ... kai jai kažkas durimis trenkė į nosį.
2. Pirmasis Gabės susitikimas su klasės draugais įvyko, ...	B. ... ir net neatsiprašė.
3. Gabė suprato, kad jos nauji klasės draugai yra menininkai ...	C. ... ji sutepta aliejiniais dažais.
4. Radvilės suknelė neišsiplaus, nes ...	D. ... jai pirštais laikant sukruvintą nosį.
5. Benas Radvilei nepasiūlė pagalbos ...	E. ... iš jų drabužių, papuošalų ir šukuosenų.

1.	2.	3.	4.	5.
A	D	E	C	B

SECTION B: Written Production (60 Marks)

Ketvirta užduotis (30 Marks)

Atsakykite į (a) arba (b), arba (c).

- (a) Savaitei pas jus atvyksta seneliai. Parašykite jiems el. laišką ir papasakokite, ką jūs veiksite.
- papasakokite apie vietas, kurias aplankysite.
  - kokį maistą valgysite?
  - su kuo susitiksime?
  - paklauskite, ką seneliai mėgsta veikti.
- (b) Savaitgalį nakvosite pas draugą/-ę. Parašykite jam/jai žinutę.
- prisiminkite, ką kartu veikėte, kai paskutinį kartą buvote susitikę
  - pasakykite, ką atsinešite
  - paklauskite, ką atsinešti
  - pasiūlykite draugui/-ei, ką veiksite
- (c) Ruošiatės stovyklai. Parašykite draugui/-ei ir pakvieskite į stovyklą. Papasakokite:
- kur vyks stovykla ir kaip į ją nuvykti?
  - savo įspūdžius iš pernai metų stovyklos
  - ką įsidėti?
  - kiek laiko truks stovykla?

Communication:

16 marks

4 Communicative tasks @ 4 marks each = 16 marks.

1st Category 0 – 2 message not clear.

2nd Category 3 – 4 message clear.

N.B. If the communicative task has not been carried out, no marks can be awarded for register, vocabulary or structures.

Language:

14 marks

Language	Q.4 and Q. 5
TOP • verb endings, agreements, tenses nearly always correct; • very good range of vocabulary; • nearly all words spelt correctly; • good sense of register.	10 – 14
MIDDLE • verb endings, tenses, agreements correct more often than incorrect; • reasonable to good range of vocabulary; • at least half the words spelt correctly; • some sense of register.	5 – 9
BOTTOM • most verb endings, tenses, agreements incorrect; • most words misspelt; • no sense of register.	0 – 4

Penkta užduotis (30 marks)

Atsakykite į **(a)** arba **(b)**, arba **(c)**.

- (a)** Čiurlionio mokykla – yra menų mokykla vaikams ir jaunimui. Ten galite susirasti naujų draugų, išmokti piešti, fotografuoti, kurti spektaklius, dainuoti ir groti įvairiais muzikos instrumentais. Užpildykite kandidato anketą.
- (b)** Parašykite trumpą matyto filmo apžvalgą.
- (c)** Į jūsų mokyklą atvažiuoja karjeros konsultantas. Ruošiantis susitikimui užpildykite karjeros anketą.

Communication:

18 marks (6 + 12)

First 3 tasks @ 2 marks each = 6 marks.

4 Communicative tasks @ 3 marks each = 12 marks.

1st Category 0 – 2 message not clear

2nd Category 3 – 4 message clear

N.B. If communicative task has not been carried out, no marks can be awarded for register, vocabulary or structures.

Language:

12 marks

Language	Q. 4 and Q. 5
TOP • verb endings, agreements, tenses nearly always correct; • very good range of vocabulary; • nearly all words spelt correctly; • good sense of register.	10 – 12
MIDDLE • verb endings, tenses, agreements correct more often than incorrect; • reasonable to good range of vocabulary; • at least half the words spelt correctly; • some sense of register.	5 – 9
BOTTOM • most verb endings, tenses, agreements incorrect; • most words misspelt; • no sense of register.	0 – 4

Listening Comprehension Test (120 Marks)

N.B. Candidates are not required to give the exact wording of the solutions proposed in this marking scheme. If the correct sense is given, they can obtain full marks for their answer. If both a correct and incorrect answer are given, award 0 marks.

Section A (30 marks)

1. (a) Kokį egzaminą laikė Gediminas? **5 marks**
  - Anglų/anglų kalbos
- (b) Gediminas egzaminą išlaikė. **5 marks**
  - Teisingai
2. (a) Gediminas Jūratę kviečia į **5 marks**
  - Koncertą
- (b) Jūratė ir Gediminas susitiks **5 marks**
  - Šeštadienį
3. (a) Kur vakarieniaus Jūratė su Gediminu? **5 marks**
  - Lietuviškų patiekalų restorane **3 marks**
  - Restorane
- (b) Kokio maisto pasiilgo Gediminas? **5 marks**
  - Cepelinų

Section B (30 marks)

1. (a) Kaip vadinasi G. Žickytės filmas? **5 marks**
  - „Šuolis“
- (b) S.Kudirka buvo grąžintas į sovietų laivą. **5 marks**
  - Teisingai
2. (a) Kas filme apie Landsbergį atskleidžia Lietuvos laisvės istoriją? **5 marks**
One of:
  - Archyviniai kadrai
  - Landsbergio pasakojimas

- (b) Kelintais metais iš Lietuvos buvo išvesti sovietų kariai? **5 marks**
- 1993
3. (a) Karolio Kaupinio filmas „Nova Lituania“ yra meninis. **5 marks**
- Teisingai
- (b) Kur F.Gruodis siūlo kurti atsarginę Lietuvą? **5 marks**
- Afrikoje

Section C (20 marks)

1. (a) Name the town where Gintė works. **5 marks**
- Klaipėda
- (b) Gintė doesn't take the temperature of the seawater. **5 marks**
- False
2. For how many years did Jurgis live in the capital? **5 marks**
- 7
3. Where do the snails hide on a hot day? Give **one** detail. **5 marks**
- One of:
- Under cabbage leaves
  - Under horseradish leaves
  - Under wooden planks/boards

Section D (20 marks)

	Statement	True	False
1.	(a) Ice cream first appeared in Lithuanian cuisine in the 8 th century. 5 marks		✓
	(b) The first Lithuanian dessert was cucumbers with honey. 5 marks	✓	
2.	(a) The tourists spend almost half of their budget on food. 5 marks	✓	
	(b) The colour of the cold beetroot soup is at the centre of a communication campaign in Lithuania. 5 marks		✓

Section E (20 Marks)

1. (a) The lowest temperature was in Varėna on Sunday. **5 marks**
• True
- (b) How many degrees was it in Varėna on Sunday? **5 marks**
• -27
2. (a) The treasure dates back to the period of which Duke? **5 marks**
• Jogaila
- (b) What kind of person might the treasure have belonged to? **5 marks**
One of:
• Rich
• Noble/royal

APPENDIX 1

A modified marking scheme is applied to the work submitted by candidates who have been granted one or a combination of the following arrangements:

- A recorded version of written work.
- Use a computer with the spell-check facility enabled.
- Use of a scribe.
- Waiver in relation to spelling and grammar.

For Lithuanian Leaving Certificate Higher Level this means that errors in spelling and in spelling-related grammatical elements are not penalised.

APPENDIX 2

CD Script

SECTION A

Jūratė: Klausau?

Gediminas: Labas, čia Gediminas. Kaip gyveni?

Jūratė: Sveikas, Gediminai, seniai girdėtas. Ačiū, gerai. O Tu?

Gediminas: Dėkui, aš irgi gerai. Buvau labai užsiėmęs, todėl neskambinau.

Jūratė: Niekto tokio. Suprantu. Ką veikei?

Gediminas: Mokiausi. Praeitą savaitę turėjau anglų kalbos egzaminą.

Jūratė: Kaip sekėsi. Išlaikei?

Gediminas: Taip, ir net gavau aukščiausią įvertinimą!

Jūratė: Ooo sveikinu!

Gediminas: Ačiū. Skambinu paklausti, ką veiksi šeštadienį?

Jūratė: Niekto, o ką?

Gediminas: Noriu pakviesti į koncertą.

Jūratė: O koks koncertas?

Gediminas: Akordeono muzikos. Gros žymiausias Lietuvos akordeonistas Martynas Levickis.

Jūratė: Niekto apie jį nežinau. Papasakok.

Gediminas: Martynas Levickis groti pradėjo būdamas trejų metų. Jis yra laimėjęs daugybę tarptautinių konkursų. Be to, jis yra labai kūrybingas ir artistiškas. Jo koncertai būna kaip spektakliai.

Jūratė: O kokią muziką jis groja?

Gediminas: Labai įvairią, ir lietuvių liaudies dainas, ir tango, ir klasikinius ir pop kūrinius.

Jūratė: Skamba įdomiai. Norėčiau paklausti ir pažiūrėti. Kelintą valandą koncertas ?

Gediminas: Septintą.

Jūratė: O kur?

Gediminas: Siemens arenoje.

Jūratė: Gerai. Klausyk, gal prieš tai susitinkam vakarienės?

Gediminas: Gera mintis. O kada ir kur?

Jūratė: Aš pas Tave užėisiu penktą.

Gediminas: Puiku! Bilietus nupirksiu internetu, tai eisime tiesiai į kavinę. O ką valgysime?

Jūratė: Gal einam į lietuviškų patiekalų restoraną?

Gediminas: Gerai, pasiilgau cepelinų.

Jūratė: O aš bulvinių blynų su spirgučiais ir grietine.

Gediminas: Tai sutarta. Šeštadienį penktą valandą laukiu tavęs pas save.

Jūratė: Taip, iki greito. Ačiū už kvietimą.

Gediminas: Nėra už ką! Iki!

SECTION B

1. Sveiki, noriu paprašyti jūsų pagalbos. Mano klasės draugas labai domisi Lietuvos istorija, įvairiais filmais. Vienintelis filmas, kurį mačiau yra Giedrės Žickytės dokumentinis filmas „Šuolis“. Jame pasakojama apie lietuvių jūreivį Simą Kudirką. Jis Šaltojo karo metais persoko iš sovietinio į Amerikos laivą, paprašė politinio prieglobsčio, bet buvo grąžintas atgal. Lietuvis iš Griškabūdžio tapo žmogaus laisvių pažeidimo simboliu. Gal dar galite ką rekomenduoti?
2. Tikrai verta pažiūrėti filmą „Mr. Landsbergis. Sugriauti blogio imperiją“. Lietuvos laisvės istoriją nuo pirmųjų Sąjūdžio mitingų iki Rusijos karių išvedimo 1993-iaisais atskleidžia ne tik Landsbergio pasakojimas, bet ir archyviniai kadrai. Parodoma, kad drąsa yra ginklas, pajėgus sugriauti blogio imperiją.
3. Aš rekomenduoju Karolio Kaupinio meninį filmą „Nova Lituania“. Jame pasakojama apie alternatyvios Lietuvos idėją. 1938 metais geografas Feliksas Gruodis matydamas, jog virš Europos niaukiasi karo debesys, pasiūlė įkurti naują Lietuvą kur nors Afrikoje. Labai įdomi istorija, pasižiūrėkite.

SECTION C

1. Mano vardas Gintė Vaišvilaitė. Aš –Klaipėdos universiteto jūrų okeanologė, tyrinėju jūrų organizmus. Mano kasdienybė – ne vien keturios laboratorijos sienos, atlieku Baltijos jūros vandens temperatūros ir srovės greičio matavimus uoste.
2. Esu Jurgis. Baigęs mokyklą save įsivaizdavau sostinės šurmulyje. Septynerius metus gyvenau Vilniuje. Studijavau įmonių administravimą. Pats kūriau įvairias verslo kompanijas: nuo kompiuterių taisyklos, automobilių nuomos iki virtualių turų ir sporto renginių, bet vieną dieną nutariau kraustytis atgal į gimtinę. Dabar dirbu su jaunimu gatvėje Panevėžio jaunimo centre.
3. Labas, mano vardas Janina, esu sraigių augintoja. Retas ūkininkas galėtų pasigirti dviejų šimtų šešiasdešimties tūkstančių augintinių ūkiu. Tokiam būriui net nereikia didelės fermos. Tūkstančiai mano sraigių puikiai išsitenka kelių arų aptvare šalia namų. Tokį ūkį sunku net pamatyti. Šiltą dieną mano augintinės slepiasi po kopūstų, krienų lapais ir medinėmis lentomis.

SECTION D

1.

„Keliauk ir ragauk“ kviečia paskanauti netikėčiausių skonių ledų po visą Lietuvą išsibarsčiusiose ledainėse, cukrainėse ir restoranuose. Ledų žemėlapis „Keliauk Lietuvoje“ - gastrominio turizmo dalis.

Ledai į Lietuvą atėjo aštuonioliktame amžiuje – keliais šimtais metų vėliau nei pirmasis žinomas lietuviškas desertas – švieži agurkai su medumi.

Pirmieji ledai buvo vyšnių, serbentų, apelsino žiedų, žibuoklių, kavos ir gvazdikėlių skonio. Kai kurių ledų – pavyzdžiui, žibuoklių ar kavos – galima paragauti iki šiol.

2.

Įdomioms gastrominėms patirtims pasiūlyti nereikia didelių investicijų – tik šiek tiek išradingumo. Tokie maršrutai skatina atrasti skirtinguose regionuose įsikūrusias, kavinukes ir restoranus. Juk maistui turistai išleidžia beveik pusę biudžeto!

Pernai pristatėme net tridešimt du netradicinius šaltibarščius siūlančių restoranų žemėlapi. Užsienio šalyse vykdoma komunikacijos kampanija, kurios centre – šaltibarščių spalva, o keliautojus Vilniaus oro uoste pasitinka gigantiška šaltibarščių lėkštė. Keliauk ir ragauk!

SECTION E

1. Jeigu vasario pirmomis dienomis šaltis Lietuvoje tik priminė apie save, tai šią naktį jis sugrįžo su trenksmu. Sekmadienio naktį žemiausiai temperatūra nukrito Varėnoje, kur termometrų stulpeliai rodė 27 laipsnius šalčio. Sekmadienio dieną šaltis niekur iš Lietuvos nesitrauks. Temperatūra kris iki 6-11, vietomis – iki 15 laipsnių žemiau nulio.

2. Lietuvos nacionaliniame muziejuje eksponuojamas netoli Vilniaus rastas kunigaikščio Jogailos laikų lobis. Muziejaus darbuotojo Eduardo teigimu loby vertė siekia apie 120–130 grašių. Tuo laiku ši suma buvo didelė. Tad greičiausiai paslėptas lobis galėjo priklausyti turtingam, o galbūt ir kilmingam asmeniui. Lobyje yra net šešiasdešimt du daiktai.

